

MIQUE BELTRAN FA CLEOPATRA

«És una cintura divina»

«La cintura de Cleopatra no és humana», diu que diuen tots els lectors de Mique Beltran. Ell, infal·liblement, retruca: «No, és divina». Fugidor d'escoles i etiquetes, guionista i dibuixant forçat, Mique ha aconseguit que la historieta, davant molts ulls, torne a ser allò que era.

J. Castelló

Mique Beltran s'estrenava com a dibuixant amb la mateixa Cleopatra de la qual ens oferirà la darrera aventura durant les pròximes setmanes. Traduïda a diversos idiomes, dels quals ell només recorda el francès, ha estat el centre d'un èxit comercial que l'ha situada en la primera línia de la historieta europea, encara que Mique no se sap, ni de bon tros, els exemplars que n'ha venut. Ni per equivocació.

Cleopatra naix de l'interès del seu creador cap a un món que el fascina: el femení. I arrambada amb tots els altres personatges masculins que es mouen dins la vinyeta. De nom quasi diví, la seua cintura no és, evidentment, humana. Mique ho comenta reiteradament quan li ho comenten. «¿Humana? ¿Per què havia de ser una cintura humana? És divina». Del tot.

—Fa molt de temps que fas guions per a uns altres dibuixants, però, ¿com

va ser que et vas decidir a il·lustrar-te'ls tu?

—Tot va ser arran d'aquell 23-F del 81, un dia en què, per cert, vaig prendre València muntat en un gran tanc. Després de prendre València, la gran via de Ferran el Catòlic, vaig pensar de dibuixar la sèrie de Cleopatra. Aquell fracàs estrepitos em va dur a replantejar-me seriosament què ha de fer un en aquesta vida. Ja que no havia pogut ser un heroi de res, em vaig llançar definitivament pel camí de l'art. O això o optar per transformar-me en un funcionari, una cosa i un horari tan lamentables, que se'm van presentar inviables des del primer moment.

Cleopatra és, per tant, filla d'aquell 23-F i de les meues ganes de dibuixar els meus propis guions. Volia fer una sèrie amb un personatge femení. Per un interès biològic i natural que és el món de la dona. Un món fascinant. La meua major debilitat.

—Em sembla que en les primeres aventures Cleopatra se'ns apareix molt

FILMOTECA DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

DIMECRES, 18

18.00 h.: COMEDIAN HARMONISTS (1a part), *Eberhard Fechner*, 1975-76. RFA.

20.00 h.: COMEDIAN HARMONISTS (2a part), *Eberhard Fechner*, 1975-76. RFA. V.O.S.E.

22.00 h.: NOSTRA SENYORA DE LA CROISSETTE, *Daniel Schmid*, 1981. EL PETÓ DE TOSCA, *Daniel Schmid*, 1983-84. Suïssa.

DIJOUS, 19

18.00 h.: LA BARCA ÉS PLENA, *Markus Imhoof*, 1980. Suïssa V.O.S.E.

20.00 h.: A LA RESIDÈNCIA DE DAMES, *Eberhard Fechner*, 1984. EUA. V.O.S.E.

22.00 h.: CONCERT PER A ALICE, *Thomas Koerfer*, 1985. Suïssa V.O.S.E.

DIVENDRES, 20

18.00 h.: EL PROCÉS, (1a i 2a part), *Eberhard Fechner*, 1984. RFA. V.O.S.E.

20.00 h.: Se suspèn per la llarga durada de la sessió anterior.

22.00 h.: EL PROCÉS, *Eberhard Fechner*, 1984. RFA. V.O.S.E.

DISSABTE, 21

16.00 h.: NOSTRA SENYORA DE LA CROISSETTE, *Daniel Schmid*, 1981. EL PETÓ DE TOSCA, *Daniel Schmid*, 1983-84. Suïssa V.O.S.E.

18.00 h.: L'ALLEUJAMENT, *Marcel Schüpbach*, 1982-83. Suïssa.

20.00 h.: LA BARCA ÉS PLENA, *Markus Imhoof*, 1980. Suïssa.

22.00 h.: L'ALCALDE, *Bernhard Giger*, 1983. Suïssa V.O.S.E.

DIUMENGE, 22

16.00 h.: L'ALCALDE, *Bernhard Giger*, 1983. Suïssa V.O.S.E.

18.00 h.: EL CAMI PERDUT, *Patricia Moraz*, 1979. Suïssa V.O.S. anglès.

20.00 h.: SIGNAT RENART, *Michel Soutter*, 1984. Suïssa V.O.S.E.

22.00 h.: L'ALLEUJAMENT, *Marcel Schüpbach*, 1982-83. Suïssa.

Travessera de Gràcia, 63.
Telèfon 201 29 06

més perdona que en aquest darrer àlbum, on, inclús, ja té un nano i s'ha fet mare preocupada.

—Home, és una maternitat complexa. Perquè, ¿de qui és el nano? Ara, sí que hi ha qui m'ha dit que en els meus dibuixos porte un procés semblant a les pel·lícules de Woody Allen. Les primeres estan molt malament rodades, però són gag pur. Després, l'humor desbaratat minva un poc, però els films estan molt més treballats. Tot es fa més subtil. Potser ara els dibuixos són més reeixits, i jo em preocupe més per ambientar-los, pels personatges secundaris. Ja m'he tranquil·litzat.

—*Si Cleopatra és filla d'un infaust 23-F, ¿allò no et va donar peu a retratar i satiritzar més la realitat actual?*

—Sí, ho he de fer, ho he de fer. Cleopatra va nàixer com un exercici de narrativa, com un desig d'aprendre a dibuixar. Ara que ja ho puc fer mitjanament bé, vull treballar més la realitat. El pròxim àlbum del meu personatge serà immers en un panorama total de guerra freda. Vull construir una paràbola de com van les coses. Pense titular-lo *El fill de Stalin*, i hi haurà canya per a tot el món. Vull analitzar les conductes actuals d'americans i russos, en tota la història de la *perestroika*. Abordaré el Vaticà, que dóna molt de si... Tothom durà de valent.

—*Cinema i Mique Beltran...*

—El meu pare en tenia un. Ja des dels bolquers veia pel·lícules de...

—*Fumanchú.*

—Sí. Fumanchú, El Santo... tota mena de cintes. El cinema m'ha influït, sobretot, en la manera de narrar. Potser he après més de Billy Wilder o de Hitchcock o Huston que de qualsevol mestre de dibuixants, com Alex Raymon. Quan faig un guió, el plantejo com una pel·lícula. N'estudie les seqüències. Vaja, és com posar-se a escriure això, una pel·lícula.

—*Uns altres dibuixants valencians han begut més dels clàssics de la historieta, de Harold Foster o del mateix Raymon...*

—Fixa't que la mateixa Cleopatra és un prototip de *pin-up* dels anys cinquanta, com Marilyn Monroe... les rosses aquestes, un poc atrevides i molt espitoses. M'interessa aquest component femení, per tot allò que té de vida, d'iniciativa.

—*Té molta més força que tots els altres personatges de la sèrie plegats...*

—Molta més. Em sorprèn la capacitat de les dones d'assimilar-ho tot.

—*Els homes hi queden bastant idiotes...*

—Sí. Fixa't, inclús el mateix Drac Roig, que vol conquerir el món, és un romàntic perdut. I està enamorat de valent de Cleopatra.

—*¿Tot ha estat el cine?*

—Quasi exclusivament, però, malgrat això, m'han agradat, clar, alguns creadors d'historieta. Sobretot els espanyols dels anys quaranta i cinquanta. I alguns de posteriors: Vázquez, Cifré, Ibáñez, Coll... Curiosament, estan molt poc reivindicats. No sé exactament per què. Inclús per sectors de l'esquerra. I a mi em semblen absolutament representatius del que era una època. Són com les pel·lícules de Berlanga, però en tebeo. El típic empleat d'oficina putejat pel seu superior... Tot barrejat amb un surrealisme gràfic, increïble. Això, no ho ha superat ningú.

—*Diuen que Vázquez es dibuixava a ell mateix perfectament.*

—Vázquez és un individu absolutament increïble. Tenia una casa de ciutats, va estar a la presó... El vaig conèixer fa poc i, com deia Orson Welles de John Huston, és més interessant la seua vida que la seua obra, que ja és dir...

—*Alguns d'aquests creadors ara passen gana.*

—Això és una autèntica vergonya. Vivim en un país. ¿Per què em fas aquestes preguntes? Sembla mentida. Però, ¿en quin país vivim? Home... Ací hi ha una pirateria i un frau increïbles. La gent no cobra drets d'autor. Fins i tot Editorial Zeta publica actualment quaderns de Víctor Mora sense pagar-li'n els drets. Ni un duro. I és Editorial Zeta, la de la llibertat. Una autèntica vergonya.

Nosaltres som un país del tercer món. I que ningú no s'enganye. Caldran sis o set generacions, al mateix ritme que anem ara, per situar-nos a una certa alçada europea. Mira, si no, ara la riuada. Després de cinc anys de tenir-ne una de ben grossa, cinc anys, ens torna a passar el mateix. En l'època de la tecnologia punta, ens ataquen les mateixes desgràcies que a Tailàndia o a Paquistàn. Amb un mínim control, les coses no serien igual. En aquest sentit, potser sóc molt crític. Som Europa... Per Déu, ho serem l'any 2.000, i si ens interessa.

—*¿I tu que tens a veure amb els altres dibuixants que fan historieta ací, a València?*

—Quasi no em relacione amb l'ofici. Conec Sento per una amistat personal. Fa molt de temps que no veig Daniel Torres...

—*¿Amb quins cercles et relaciones, amb els del crim?*

—No, ha, ha, home, no. El que passa és que, si ja vius de tot això, i després et veus amb gent de la mateixa història, llegeixes tebeos i acudeixes a jornades corporativistes, et pots convertir en un psicòpata. El lector de tebeos és la cosa més pesada que hi ha al món. Només fa que parlar-ne. Oblida unes altres activitats humanes interessants del tot.

Vas a unes jornades i et trobes amb el crític tal o amb el sabudet tal i tal. I tu només vols que et deixen passejar per la ciutat, veure una i mil coses, lluny del cercle aquell. O parlar de cine i literatura...

—*¿Què opines de les noves pel·lícules d'aventures, de la saga Spielberg i companyia?*

—Són infames. Spielberg és un tros de plom. M'estime del tot els clàssics, Huston o John Ford...

—*¿Si cap director haguera de dur Cleopatra al cine, doncs, no ho faria el tal Spielberg?*

—I tant que no. Em pense que el més adequat per fer-ho seria Billy Wilder, per la cosa aquesta de comèdia... encara que Cleopatra no és tan satírica com el cine que fa ell, jo seria un pèl més romàntic, però sí, ell ho faria bé. I no el senyor Spielberg, que fa un cine que em sembla una patata. Com gran part del cine americà d'aventures que fabriquen ara.

—*Potser ells intenten fer un pont actual que els connecte amb aquells clàssics tan reeixits de la sèrie B d'aventures.*

—Sí, però, mira, a Fumanchú, per

molt B que fóra, eixia Peter Lorre i no la patata de Harrison Ford. No es pot comparar, per exemple, el Cary Grant de *Solo los ángeles tienen alas*, amb els guapos actuals. Hi ha tot un abisme.

—*¿T'agrada com ho fa Mickey Rourke?*

—*¿Tots aquests parayuppies? Home, jo vaig veure Nueve semanas y media, i la xica em va agradar del tot, estava molt bé, però la pel·lícula era una idiotada total. Tret d'alguna cosa de Coppola, la veritat és que el cine americà aquest és un desastre absolut.*

—*El públic americà, el que fa cua davant aquests films, pel que fa a la historieta, sembla que ignora tots els clàssics.*

—*¿Allí? Allí només funcionen els comic books aquests. Tot va més o menys igual. Els americans són una gent de consum banal, d'allò més llau-ro que et pugues trobar. Allí triumpfen les comedietes aquestes de moguda en la universitat, que són realment lamentables. Els tebeos són iguals. Només funciona el superheroi més simple. I els venen pertot arreu. En supermercats, en els magatzems, en les gasolineres... Amb uns tiratges increïbles. El produc-*

«Ja que no havia pogut ser un heroi de res, em vaig llançar definitivament pel camí de l'art».

«En aquesta ciutat no hi ha res, ni un mínim de vida cultural».

te que fem ací, allí té una eixida molt difícil. No absorbeixen res. Són culturalment un vedat tancat.

—*Cleopatra ho té més fàcil a França.*

—Sí, però, ves per on, l'editorial que la va traure va fer fallida, ha, ha, ha. És una mena de mala sort que la persegueix. Però la crítica francesa es va portar molt bé amb ella. En general, ha estat tota la crítica la que sempre l'ha rebuda molt bé. De qualsevol sector. No me'n puc queixar. Tinc ben pagat l'ego. Encara que no em propose fer una historieta comercial i punt. Les coses ixen així perquè m'agraden. En aquest sentit, sóc molt egoista. Només faig el que m'interessa.

—*Aviat ix a França un àlbum amb guió teu i dibuixos de Max. ¿Quines històries els fas, als altres dibuixants?*

—Això es diu *Cinco mujeres fatales*. Són cinc històries d'amor, sexe i mort. No hi ha res d'humor. On la dona destrossa emocionalment l'home... Torne al món de la dona. En tinc un altre d'enllestit, amb Queco, a l'entorn de les teories del crim perfecte.

—*¿És possible el crim perfecte?*

—Em pense que no. Només com a fruit de la casualitat. Si fóra perfecte, no en sabríem res. El pròxim guió que prepare per a Queco, que és un gran dibuixant i un gran treballador, va sobre mites de Hollywood i al voltant, també, del crim. Tracta sobre un maquillador de Hollywood que, a mesura que el cinema de por i la Universal entren en decadència, decau ell psíquic-

cament, també, i acaba assassinant amb les disfresses i els maquillatges que havia creat. Açò és tota una altra cosa. Absolutament distinta i dura. Hi ha moltes coses que m'interessen. No sóc només dibuixant o un guionista d'humor.

—*¿Cine de por de la Universal fet als anys trenta?*

—M'encanta, m'agrada moltíssim. Amb uns pocs diners, podien fer autèntiques meravelles. Potser aquest és l'error del cine americà actual. Molts diners i uns resultats finals que són una patata.

—*¿I per què no fer cine?*

—Fer-ne ací es complicadíssim. I els que poden rodar fan unes idiotades increïbles. Pots acabar com l'Almodóvar... Hi ha molt pocs directors deents ací.

—*Però, amb possibilitats, ¿t'agradaria fer-ne?*

—Síiiii... Si jo volia anar a Ciències de la Informació, a imatge, però em van suspendre el COU. Sí, m'agradaria.

—*Potser la historieta n'és el teu succe-dani.*

—Potser. Però ara és quan m'hi trobe ben de gust. A gust del tot. Abans detestava dibuixar. Els guions són una altra cosa. Podria fer-ne tants com volguera i en un temps rècord. Últimament, he canviat. Em trobe bé dibuixant.

—*¿I la Televisió Valenciana?*

—Tinc projectes, però no els comentaré, no siga que... Com que ara tot el món fa coses per a la televisió, quasi val la pena callar. No m'explique com dóna per a tant.

—*¿I tot això dels guions, dóna per a res?*

—Per a molt poc. De vegades, tot just amortitzes les despeses, però, com a guionista, no tinc cap afany comercial.

—*¿No es podria intentar que en aquesta ciutat hi haguera un mínim de relació entre els distints àmbits de la cultura que donaren lloc a estructures més sòlides?*

—*¿Ací?*

—*Sí, ací.*

—Podria ser, perquè en aquesta ciutat no hi ha ni un mínim de vida cultural. Ací no hi ha res. No hi ha estructures editorials com cal. Ací no es fa cine. Només funciona una mena de brou de cultiu que permet a la gent anar-se'n fora quan pot. A Madrid, a Barcelona, o a París o Nova York, si hi arriben. València és un lloc frívol, un bon lloc per a viure, però aquesta mateixa manera de ser no dóna per a altres coses. □

Macau

Mique Beltran s'estrena com a dibuixant en el número 7 de la revista *Cairo*. Allí apareixerà la primera aventura de Cleopatra, «Passaport per a Hong-Kong», on ja introdueix els protagonistes de la sèrie: la mateixa Cleopatra, el seu marit, el mariscal Bom-Bom, el marquès de Palmolive i el seu inseparable amic i admirador entusiasta de Cleopatra, Xoni, el malvat Drac Roig, aspirant frustrat a convertir-se en l'amo del món...

Durant 1982 i en la mateixa publicació n'editarà tres històries breus més. Finalment, el 1983 realitza *La piràmide de vidre*, primera aventura de llarga durada, en la qual Cleopatra roda una pel·lícula a Egipte, on s'enfrontarà al darrer vestigi de la dinastia de Tutankhamon, que, inevitablement, bregarà de valent per esdevenir l'amo absolut del món. Un objectiu desmuntat de nou per la nostra protagonista i la *troupe* que l'acompanya.

Quan la diadema màgica de Tutankhamon cau fortuïtament sobre el cap de Cleopatra, ningú no sap els efectes que se'n derivaran. Per ara, només s'han concretat en el fill que la nostra protagonista tindrà al final de la seua aventura a Egipte, dotat des del moment de nàixer d'uns estranys poders. Uns poders que el lector curiós podrà calibrar llegint la darrera aventura de la saga que EL TEMPS oferirà en vuit capítols a tot color: *Macau*. □